

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50. k. 1 óra 1/2 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitórésze 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az aratás.

Arad, július 3.

Javában foly a munka, hogy a föld terményei betakaríttassanak, s egy évi verejtékes fáradság eredményei biztosítva legyenek. Az aratás — köszönet a természetadta kedvező viszonyoknak — házánkban már egy hete megkezdődött, s mintha a jóságos gondviselés is a magyar néppel tartana, ugyanannyi ideje háztározottan kedvezőre változott az időjárás is.

Bár maradnának is most már a jó termés további feltételei mind úgy, a hogy indultak, mert akkor legalább elmondhatunk annyit, hogy a helyzet a múlt évihez képest nem rosszabbodott, pedig ez nagy szó, mert Magyarországnak úgy államháztartási, mint közgazdasági helyzete aránylag a többi országokéhoz képest rendkívül kedvezőnek mondható s határozott, gyorsfejlődési irányzatot mutat.

A már több forduló óta az államháztartás évi zármérlegében mutatkozó 20—30 milliónyi fölösleg, mely az egész pénzügyrendszerünk megjavítását s újabb — a háztartás megterhelése nélkül járó — nagy és fontos közgazdasági beruházásokat tesz lehetővé, a kormány átgondolt, lelkiismeretes sáfárkodásán kívül jórészt annak köszönhető, hogy az ekevas barázdájából csirázó életet gazdag kalászszerűen a hazánk felett ragyogó csillagzat.

„A földművelés a kultúra alapja.” Ezen általános igazság kétszeres jelentőséggel bír hazánkra nézve, melynek kereskedelmi

mérlege az állat- és liszttermények kivételétől függ.

Es ebből a szempontból véve a dolgot, az idei év, ha nem is tartozik a kiválóak közé, de a rosszakhoz sem számítható. Az őszi buza a tavalyi terméshez képest legfeljebb 10 százaléknyi hiányt fog mutatni, míg a többi művelési ág és a tavasziak általában részint jobbak, vagy legalább is olyan jók, mint tavaly voltak, és ebbe az egybehasonlításban az elemi csapások által okozott károk is beleszámítva.

A legközelebbi kérdés természetesen az árak alakulása, és itten igen bajos akár ebben, akár amabban az irányban határozott prognosztikont állítanunk fel. Az árak fluktuációjára az átlagos természetesen kívül sok oly részint, természetesen mesterséges tényező játszik közbe, melyeket a hivatott szakember sem tud áttekinteni. Annyi bizonyos, hogy a konkurrens államok gabna termelése nem oly kedvező, hogy ez alapon lehetne valami tulságos árnyatlástól tartani; Romániának termése az eddigi hírek szerint háztározottan a közepén alul maradt ez idén.

Mindamellettagadhatatlan, hogy a magtermelésre alapított mezőgazdasági viszonyok a világszerte emelkedő termelési arány folytán az értékesítés szempontjából évről-évre észlelhető hanyatlást mutatnak, s ha a hazai ipar emelésének más eredménye sem volna, mint hogy a belfogyasztás által ezen hanyatló tendenciának hazánkban határt szab, úgy már is megfelelné rendeltetésének.

Egy másik korrektívum gyanánt az állattenyésztés, valamint a mezőgazdaság

indusztriáliságainak emelése és terjesztése kínálkozik. Nem egy év munkája ez, hanem rendszeres, célirányos és becsületes törekvés, mely állandó kül- és belbekerület mellett vezethet sikerre céltudatosan működő kormányzat mellett. Istennek hála, mindezen tényezők a jelenben teljesen rendelkezésül állanak, s éppen azért — a mennyire emberi számítással ezt tehetjük — bizalommal tekintünk a jövő elé.

BELFÖLD.

A valutarendezés.

A valutarendezés szelvényéből beszerzett aranykészleteket ellenőrző országos bizottság Széll Kálmán elnöke alatt tegnap ülést tartott, melyen a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztette a valutarendezés szelvényéből beszerzett aranykészletekből kivert aranyérmék f. é. június hó 30-iki állandókérdő összeállítását. A kimutatás tudomásul vevésével az ülés véget ért.

A román kérdés.

— július 3.

A román agitációs módszerére és eljárására éles világot vet azon közlés, a mely a román lapokban a belügyminiszternél a multkor történt egyik fogadtatás részleteiről nyilvánosságra jutott.

A mult hétfőn, tehát nem audienziás napon, délután, 3 román ajku férfi jelentkezett Hieronymi belügyminiszternél „sürgős panasz”-t előterjesztendő.

A belügyminiszter, ki ép utazó félben volt a Vágvölgyébe, rendkívüli elfoglaltsága dacára, szokott előzékenységével mégis fogadták őket. A „küldöttség” egyik tagja, Farkas, hosszadalmasan elégtelt követelt azon személyes sértésért, a melyet a mellette álló Po-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Niáavaló gondok.

(Levél egy bál után.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Ha eszébe juttatom, alkalmasint emlékezni fog, Melánka, hogy a szombat éjjeli bálon egy négyest kértem, a mit maga felejtetetlen szeretetreméltósággal megtagadott. Mert voltak már tánczosai: egy hirtelenül és egy kevésbé hirtelenül szöke ur, a kiktől én egész éjszakán át irigyeltem magát, Melánka.

Látja, ha véletlenül úgy történt volna, hogy magának nem lett volna tánczosa, — például a hirtelenül szöke ur a bál napján hirtelenül elutazott volna — akkor most nem irnék magának levelet, sőt talán az életben sohasem is irtam volna.

Lágy, ringató tánczene mellett elmeséltem volna ezeket. Pompás bál téma, mondhatom. Megható, bolondos, fiatalos; ha elképzelem kísérteül az édes, Margarétha-dalt: könnyekig megindító melodráma ez az én mesém.

Szereti, Melánka, a könnyekig megindító melodramákat? En sem szeretem, de ha már benne vagyunk, viseljük el keresztényi türelmességgel. Megigérem, hogy rövid leszek az elmondásában.

Azt nem is tudta, Melánka, hogy én régen ismerem magát. Utaztam egyszer, akkor ismertem meg. Mindössze egy órán át láttam vasuti kocsiában és ha jól visszagondolok arra az időre, mintha akkor is lett volna egy hirtelen szöke ur magukkal.

Nagyon szép volt maga, Melánka, én nagyon álmos. Hosszu, álmatlanul eltöltött éjszaka után voltam. Lelkemre mondom, szinte nem vettem észre, hogy milyen szép.

Csak mikor a hangját hallottam. Emlékszem, hogy kaczagott valamin, Melánka: tehát legelőször is kaczagni hallottam ebben az életben. A mint üdögéltem hátradőlve a kocsipárnáján, azt képzeltem, hogy eztüstöt rezgetnek a füleim körül. Bizonyosan a hirtelen szöke ur is azt képzelte.

Azt a hangot nem hallottam azóta, olyan hangot sem hallottam többé. De azt gondolom, hogy olyan hangjuk lehetett még a meszebeli syréneknek, a kik édes, bűvös, csillogó szóval hívogatták a szerelmes embereket a halálba.

Ugy hiszem, hogy csak a hangban lehet még annyi szépség, mint a szemekben. Es magát el tudtam volna felejteni, Melánka, a szemeit, a száját, a nevét, de az a hang örökké eszemben lesz.

Szerettem volna beszélni magával, Melánka. Akkor sem tudtam, most sem tudom, hogy mit. Akármint, ha egyébről nem a szép időről, csunya időről, vagy akármilyen időről.

Maga lehetett akkor tizenhat éves, én huszonkettő. Magának lilaszínű, selyem napernyő volt a kezében; nekem lilaszínű gondolatok a tejemben. Nem is képzeli, Melánka, milyen boldoggá tett volna akkor, ha merő életlenségéből a szemeim közé suhintott volna lilaszínű, selyem napernyőjét. Ugy véletlenül, a mint az ujjai között himbálgatta,

A hirtelen szöke ur már nem volt huszonkét esztendő, de azért úgy tetszett, hogy nagyon az utamban van. Megtehettem volna, hogy belekössek. Milyen jelenet volna az! Ő azt kiáltaná nekem: Uram! En visszakiáltanám neki: Uram!! Maga elsápadna, Melánka, nekem kigyulna az arozom, én magára néznék, maga reám; maga szinte, hogy azt nem mondja: ah, féltém az életedet, én azt: ah, száz életet érted!

A hirtelen szöke urral azonban nem kezdtem ki. Nehogy azt gondolja maga rólam, hogy neveletlen vagyok és nem jártam iskolába. Valaki mindazonáltal megtehetné nekem azt a szivességet, hogy azt kérdezze tőlem nyájasan — a mint hogy az ilyen dolgot kérdezni szokták — hová tetszik utazni? Milyen pompásan venné ki magát, ha én akkor a maga szeméi közé néznék hosszán, elmélázva és ezt felelném oda a másiknak: a mint látni méltóztatik, a menyországba. Ha maga ekkor sem vett volna engem észre, akkor legalább egészen tisztában lettem volna magával. Es tudja Melánka, mit szoktak az emberek gon-

v a n, minő egy vidéki lapnak sem a lapunkból már kora reggel olvashatja a közönség egész részletesen mindazt, mit a fővárosi újságok csak délután hoznak Aradra. Hogy feladatunknak megfelelően, legjobban igazolja az a körülmény, hogy lapunk előfizetőinek száma napról-napra, örvendően gyarapodik. Ezentúl is kiváló súlyt fektetünk hír- és közgazdasági rovatunkra, melyek oly nagy tettségével találkoznak a közönségnek. Az új évnegyed alkalmából tisztelettel kérjük az előfizetéseket megújítását és lapunk jóakaratu terjesztését.

— **Wekerle diszpolgári oklevele.** Arad város törvényhatósága tudvalevőleg mult havi közgyűlésén diszpolgárává választotta a kormány elnökét, **Wekerle Sándor** drt, s elhatározta, hogy az oklevelet küldöttséggel adatja át a miniszterelnöknek. A diszpolgári oklevél szövegét **Institoris Kálmán**, városunk jelestollu főjegyzője fogalmazta. A diszpolgári oklevelet a hó végén viszi fel a küldöttség a miniszterelnöknek.

— **A város közgyűlése.** Arad város törvényhatósága f. hó 11-én tartja meg rendes havi közgyűlését, melyen felolvassák a **Bethlen Andrást** gróf volt földművelésügyi miniszternek felmentéséről szóló, valamint az **Eötvös Lóránd** bárónak közoktatásügyi miniszterré történt kinevezéséről szóló értesítést. Ugyanazok fel van véve a tárgysorozatba **Fogaras megyének** ama pártolás végett megküldött felirata, melyben egy egységes választási törvény megalkotását sürgetik. — A többi érdekes közügyet tartalmazó sorrendet lapunk más helyén közöljük.

— **Arad villamvilágítása.** Tegnap intézte el Arad város tanácsa amaz egyetlen ajánlat kérdését, melyet a budapesti **Ganz J. és társaság** nyújtott be egy központi villamtelep létesítése végett. Ennek segélyével eszközölnék a város világítása. Miután a tanács meggyőződött arról, hogy az ajánlat az előirt szabályoknak megfelelőleg van kiállítva, elhatározta, hogy az ügyet kiadja tárgyalásra a szakbizottságnak. **Parócz István** tanácsnok a szakbizottságot ma, vagy holnap hívja egybe.

— **A királyné az árvizkárosultaknak.** Erzsébet királyné Ő Felsége a Magyarországon újabb időben árviz folytán inségre jutott egyének segélyezésére magánpénztárából egy ezer forintot méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

— **A vértanuszobor rácozata.** A tengeri kigyó megmozdul, a vértanuszobor rácozata ismét felszínre került. A mult hónapban egybeült bíróság **Stoll Károly** aradi lakosnak egy bemutatott tervét találta legpraktikusabbnak, a megbízta őt, hogy aszerint készítsen egy újabb mintarácot. A mintarác elkészült, s azt **Stoll Károly** a ma délután 6 órára egybehívott bizottsági ülésen mutatja be. Ha a készítmény a szónak megfelel, megbízák őt a rácozat teljes elkészítésével. Így talán remélhető, hogy az ideiglenes gyásznapra már nem fog ospanason állani a díszes vértanuszobor.

— **A király adománya.** A király a tiszteletkészségére ötven forint segélyt adományozott magánpénztárából.

— **Aradmegye állandó választmánya** ma délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen a július 9-én tartandó megyei évnegyedes közgyűlés tárgysorozatát készítik elő.

— **Jönnek a huszárok.** Még csak egy-két nap s megérkeznek a huszárok. Aradra az új kaszárnyába, kik eszentul a „mihuszárjaink” lesznek. Két részben fognak megérkezni, még pedig a 3-dik huszárezred nagy zöme, mely jelenleg **Nagy-Kikindán** állomásozik,

későbbben fog bevonulni, míg a kisebbik rész, mely **Temesvárról** érkezik, előbb jön városunkba. Az ezred törzse **Gaudernak** ezred parancsnokkal és egy utász-szakasszal holnap, folyó hó 5-én indul Temesvárról és csütörtökön folyó hó 6-án érkeznek meg Aradra Orozifalván keresztül. Az ezred zöme, a 4. 5. és 6-ik eskadron a 2-dik divízió törzsszel folyó hó 8-án indul Nagy-Kikindáról és Lovrinon, Német-szent-Péteren keresztül folyó hó 10-én érkezik Aradra. Az ezred törzsszel 1 törzstiszt, 7 főtiszt, 51 legény és 41 ló, míg a divízió törzsszel 15 tiszt, 451 legény és 473 ló jön. Az ezred tüneményes fogadtatása, mely alkalommal a legénységet megvendégelik, folyó hó 14-én lesz. Ugyanazon napon lesz a tisztek számára rendezett bankett is.

— **Curtuciu Mózes visszahelyezése.** Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy **Curtuciu Mózes** aradi ügyvéd a nagyméltóságú magy. kir. Curia végzése szerint az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetett.

— **Egy aradi mérnök villamos vasutja.** Nagy-Varadról írja levelezőnk: **Rozvány Pál** aradi mérnök nem régen azon ajánlatot tette Nagyvárad városának, hogy kész a város főbb utcaiban villamos vasutat létesíteni, még pedig oly feltétellel, hogy azt negyvenkét éveteltele után a város tulajdonába átengedi. — Ezen kérvényt a közgyűlés kiadta a tanácsnak, hogy hívja fel a vállalkozót, miszerint a tervet legkésőbb három hónap alatt nyújtsa be s egyuttal ajánlata komolyságának biztosítására az általa felajánlott ötezer forintot a városi pénztárba tegye le. A tanács ily értelemben már intézkedett. Tehát lesz közúti vasutunk most már nem sokára, amennyiben két ajánló is van, t. i. **Mezőy Mihály**, aki korábban kért lófogatú vasutra előmunkálási engedélyt és **Rozvány Pál**. Egyik vagy másik vállalkozó majd csak kiépíti talán a közúti vasutat, melyre városunk szétszórtságánál fogva is igen nagy szükségünk van.

— **Törvényhatósági közutak átkeelési szakaszai.** A kereskedelmi miniszter fölmerült kérdés alkalmából kijelentette, hogy a valamely községben átvonuló, illetve annak belterületén levő, egyuttal utcai közlekedésre is használt törvényhatósági utrészek vagy műtárgynak kezeléséhez vagy fönntartásához jogerejűleg megállapított hozzájárulás aránya és összege mindaddig változatlanul fönnttartható, amíg időközben esetleg előállott változások folytán az e részben törvényszertileg hozott határozat megváltoztatását a törvényhatóság képviselője vagy az érdekeltek közönség nem kéri. Nem szükséges tehát a törvényhatósági utak átkeelési szakaszaihoz való hozzájárulásnak két évenként újból megindítandó eljárás alapján hivatalból való megállapítása. Önként érthetőleg szükséges azonban arról gondoskodni, hogy az érdekeltek közönség költségvetéseikbe évenként fölvegyék a jogerejű határozattal megállapított összeget s annak fedezete iránt intézkedjenek.

— **Egy városháza veszedelemben.** A mákói városháza alatt levő pinczék egyes kezeskedőknek vannak bérbeadva áruraktárnak. Tegnap reggel 8 óra tájban — mint levelezőnk írja — **Rotter Gyula** kereskedő egyik segédje **benzinért** ment le. A 35—40 literes nagyságu üvegtől nem messze **egy gyertya** állt, melynek lángjától töltés közben a kitördülő **benzingáz** hirtelen **lángralobbant**. A segéd lélekjelenlétének köszönhető, hogy a városház fel nem robbant, illetőleg levegőbe nem röpült, mert hirtelen lefogta a nagy üveg száját zsákokkal s homokot hányt rá. A levegőben uszkáló **gáz óriási lánggal** égett tovább, rémesen világítva meg a pinczehelyiséget, a nélkül azonban, hogy nagyobb kárt tett volna.

— **Üres jegyzői állás.** Temes vármegye legjobb jegyzői állására, az **njara-díra** hirdet pályázatot **Capdeboró Ferencz** járási főszolgabíró. Ezen állással 1000 frt fizetés, szá-

bad lakás, istálló udvar, és kert haszonélvezete van egybekötve. A pályázati kérvények július 31-ig nyújtandók be. A választás augusztus 1-én d. a. 9 órakor lesz.

— **Carnot gyilkosa.** Caserio, Carnot gyilkosa csodálkozik, hogy még életben van. Azt hitte, hogy a gyilkosság után rögtön meglynchelik, s nagyon meg volt lepve, hogy több peroz elmult, míg elfogták: „Hiszen ha ezt tudtam volna, a tömeg közé keveredtem volna azzal a kiáltással: „Eljen Carnot.” Látnivaló hogy a bandita semmit sem bánt meg, csak azt, hogy gaztette után elveszítette hidegvérét. Őrei előtt így nyilatkozott: „Mit tudtam én, hogy Carnotnak hívták a kit megöltem. Én csak azt tudtam, hogy a kit megölök, államfő, egy olyan ember, a ki azzal kérkedik, hogy rendelkezik a néppel. Mindegy lett volna nekem, akár elnök, akár király akár császár, megöltem volna.” Aztán durva czinizmussal azt beszéli el környezetének, hogy hogyan kell bánni a törrel, hogy a munka „sikeres” legyen. Ugy látszik, hogy abban gyönyörködik, hogy minta orgyilkost lássanak benne.

— **A községi illetőség megállapítása szempontjából** figyelemreméltó határozatot hozott a belügyminiszter. Egyik városi törvényhatóság fölterjesztésére ugyanis kijelentette, hogy a hosszabb időn át lakott községben a közköltiségekhez való hozzájárulással viselt terhek vizsontszolgáltatmányoké a község kötelekebe való tartozás az illetőség önjogu megszerzésének oly természetes jogozimét képezi, amelyre nézve egészen közönyös körülmény az, hogy még az 1886: XXII. t.-oz. hatályba lépte előtt merültek föl, mert ez a jogozim az előző 1876 V., sőt az 1871: XVIII. t.-czikknek is lényeges alapelvét képezi, de még az azok hatálya előtt érvényben volt szabályok és gyakorlat szerint is az illetőség megállapításánál — a leszármazás utján öröklésen alapuló eredeti illetőség után — fő szempont gyanánt alkalmaztatott, úgy, hogy e részben az időnként fönállott törvények és szabályok lényeges változást nem is szenvedtek.

— **Öngyilkos realiskolai tanuló.** Alig lesz olyan pszichológus, a ki most a tanév végén figyelemmel ne kísérné, vajon megismétlődnek-e újra a tanulók öngyilkossági kísérletei, a melyek oly sűrűn következtek egymásután az elmúlt évben. Szomorú tény ez már nálunk, hogy a tanuló ifjúság ideglete annyira gyöngelében áll, hogy az öngyilkosságok szinte mértani arányban szaporodnak. Legutóbb egy **Schramm Ede** nevű temesvári realiskolai hetedik osztályu tanuló lötte agyon magát. Az öngyilkos tanuló, mint nekünk táviratozzák, egy gazdag topleczi gyáros fia. Az utóbbi időben rossz társaságba keveredett, mindenét eladta, e mellett pedig a tanév végén egy tárgyból meg is bukott. A bukás annyira elkeserítette a különben tulcsigázott idegzettü fiatal embert, hogy ma reggel egy szállodában szíven lötte magát.

— **Fenyegetődő munkás.** Pár nappal ezelőtt egy öreges hajtásu, szürkeköpenyeges levelet kapott **Nyáry Béla** alkapitány. A levél tele volt helyesírás hibával, meg vakmerő kitörésekkel. A fenyegetődő azt igéri az alkapitánynak, hogy — mivel őt elítélte — nyolcvan napon belül meg fogja ölni. Az anarchista-növendék kiletét már tudják, s így az elégtűtlen munkásnak módjában lesz a meleg napok kellemetlenségei elől hűvösben keresni menedéket. Ez örvendetes tény az alkapitányra nézve, akinek — a levél-írója szerint — meg voltak számlálva napjai.

— **Nagy tűz Belényesen.** Tudósítók távirati jelentése nyomán megemlékeztünk már arról a nagy tűzről, mely szombaton pusztított Belényesen. **Dr. Fazekas Imre** nagyváradi ügyvéd és **Baróthy testvérek** gőzmalma lett a romboló elem martaléka. A tűz délben ütött ki a malomban és egész este 9 óráig dühöngött, mikor az egész, élénk forgalmú ipartelepét megsemmisítette. A tűz tartama alatt az egész városban nagy riadalom volt, mert erős szél dühöngött. — Szerencse azonban, hogy a mező irányába vitte a szikrákat. Tudósítók megjágyai, hogy a nagy

Carnot özvegyének nyugdíja.

Páris, július 3. (Saj. tud. táv.) A kormányának szándéka volt Carnot özvegye részére, Carnot által az országnak tett szolgálataokért hála jeleül nyugdíjat kérni, de Carnotné midőn erről értesült, az ajánlatot köszönete mellett visszautasította.

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás.

Saját tudósítinktól.

Arad, július 3. Az elmúlt héten az időjárás hol esős, hol pedig száraz és szeles volt. Az aratás már helyenkint megkezdődött és a jövő héten általában hozzálatnak. A termés eredményéről különböző vélemények vannak; de annyit ma már jelezhetünk, hogy buzából holdankint a 1100 négyszögöl csak 4-6, árpából 5-7, rozsból 5-6, zabból 6-7 mmázsát fognak gazdáink legjobb esetben kapni, a minőség különösen buzában nehéz és szép lesz. A tengeri a meleg idő folytán gyönyörűen fejlődik és jó termést fog adni; a szőlő is meglehetősen jó eredményt ígér, gyümölcsből általában szép termés várható. Gabnaüzletünk pang; a külföldiek tartózkodók, várják az új üzlet alakulását, de azért malmaink még teljes forgalomban vannak, mivel a lisztből előre sokat adtak el.

Kovaszincz, július 3. Az aratást községünk környékében megkezdtek. Az időjárás kedvező, a kalászkok általában jól állanak, a buza kitünő termést ígér.

Ternova, július 3. Ternován és vidékén az időjárás hirtelen csapott át az igen hűvösből a forróba. A gabonaneműek fejlődése lassan halad előre; sok helyt a rovarok tetemes kárt okoztak. A buzában sok a hibás s így a kilátás nagyon csökkent; a késői vetés szépen fejlett kalászt mutat. A rozs szép, szalmája hosszú, átlagos termése 6-8 mmázsas lesz kat. holdankint. Az árpa ritka, de szép kalászu; a zab kielégítő. A répát a rovarok pusztítják. A kaszálók jók, az utánnövés lassu.

Köröm és száj fájás, ütött ki a Hollandier Sámuel somoskeszi bérletén levő marha állományban. A ragályos marhabetegség tovább terjedése ellen az óvintézkedéseket megtették.

Az osztrák vöröskereszt-sorsjegyek tegnapi húzásán a 20,000 forintos főnyeremény a 6771 sor. 13. sz. sorsjegyre esett. Nyertek ezenfelül: 1000 forintot a 11,220 sor. 23 sz.; 500-500 forintot a 10,200 sor. 50 sz.; 11,260 sor. 32 sz.; 100-100 forintot a 284 sor. 49 sz., 659 sor. 27 sz., 896, sor. 20 sz. 2022 sor. 6 sz., 2169 sor. 2 sz., 3131 sor. 13 sz., 3273 sor. 22 sz., 4305 sor. 14 sz., 5189 sor. 34 sz. 6504 sor. 14 sz. 7894 sor. 47 sz. 8216 sor. 5 sz. 10649 sor. 1 sz. 11690 sor. 84 sz. 11864 sor. 25 sz.: 50-50 forintot 390 sor. 42 sz. 431 sor. 13 sz. 1789 sor. 38 sz. 4488 sor. 6 sz. 4554 sor. 37 sz. 5548 sor. 9 sz. 5948 sor. 35 sz. 6246 sor. 32 sz. 6285 sor. 33 sz. 6476 sor. 28 sz. 6558 sor. 9 sz. 7259 sor. 18 sz. 7450 sor. 18 sz. 8154 sor. 12 sz. 8757 sor. 9 sz. 9458 sor. 16 sz. 9941 sor. 14 sz. 10860 sor. 20 sz. 11331 sor. 33 sz. 11680 sor. 41 sz.

A Duna-gőzhajózási sorsjegyek tegnapi húzásán nyertek: 60000 forintot a 19,429 sz. - 5000 forintot 22794 sz. 1000-1000 forintot a 7324 sz. 16,058 sz. 46,892 sz. 500-500 forintot a 6055 sz. 12,067 sz. 20,850 sz. 200-200 forintot a 14,940 sz. 16,091 sz. 18,289 sz. 24,807 sz. 25,454 sz. 26,474 sz. 29,791 sz. 32,248 sz. 40,496 sz. 43,308 sz., 44,736 sz. 45,213 sz. 44,991 és. 48,944 sz. sorsjegyek.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi július hó 2. Hízott sertések: 1. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli súlyban) 42.5-43. krig. Óreg közép (páronkint 300-400 kilogramm súlyban) 42.5-43. krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 45.-45.5 krig. Fialat közép (pkint 251-320 klg. súlyban) 43.5-44. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 43.-44. krig. II. Magyar szeder: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 42.5-43. krig. - Közép (pkint 220-280 klg. súlyban) 43. -43.4 krig. - Könnyű (pkint 220 klgig terjedő súlyban) 43.-43. krig. - Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli súlyban) 43.5-44. krig. Közép (páronkint 220-260 klg. súlyban) 43.-43.4 krig. - Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő súlyban) 42.-42.5 krig. Sertéslet-

s z á m 1894. június hó 29-én volt készlet 191,748 darab. 1894. július hó 1-én felhajtott: 4314 drb. 1894. július 1-én elszállított 3589 drb. 1894. július 2-án maradt készletben 190,973 drb. - A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár forgalmi kimutatása 1894. jun. haváról.

I. Betételek.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Betételek folyó hóban, Összesen.

II. Leszámitolás.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Váltótárca-álladékok mult hó végén, Leszámitolt váltók folyó hóban, Összesen.

III. Előlegekkel készli zálogokra.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Előlegeztetett folyó hóban, Összesen.

IV. Jelzálogos kölcsönök.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Előlegeztetett folyó hóban, Összesen.

V. Pénzforgalom.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Bevétel folyó hóban, Összesen.

Arad, 1894. jun. 30-án.

Az igazgatóság.

Az aradi polg. takarékpénztár-részv.-társ. forgalmi kimutatása 1894. június hórol.

Takarékpénztári betétek.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Betétel folyó hóban, Összesen.

Záloglevek.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Kibocsátott folyó hóban, Összesen.

Váltóleszámitolás.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Tárcaálladékok mult hó végén, Leszámitolt folyó hóban, Összesen.

Előlegek értékpapirokra.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Új előlegek folyó hóban, Összesen.

Jelzálog-kölcsönök.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Engedélyezett és ki fizetve f. hóban, Összesen.

Pénzforgalom.

Table with columns: Description, Amount. Rows: Álladékok mult hó végén, Bevétel folyó hóban, Összesen.

Arad, 1894. június hó 30-án.

Az aradi polgári takarékpénztár igazgatósága.

VIZJELZÉS.

1894. évi július hó 3-án reggel 7 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmércén.

Table with columns: Station, Temperature, Wind, Visibility, Humidity. Rows: Branyicska, Arad, Makó, Szeged, Gyoma.

+ jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1894. július 3.

A m. kir. folyámmérnöki hivatal.

Sz es z ö z l e t.

- Július 3. -

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 54.25, kicsinyben 54.75 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

- Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. - Budapest, július 3. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, Price, Direction, Weight. Rows: Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Káposzta-repcze, Köles, Buza, Tengeri, Zab, Káposzta-repcze.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bébi. (Budapest) Nagyon szépen köszönjük úgy a tárczát, mint nagybecsű újabb ajánlatát is. A czimszalag kijavítása iránt intézkedtünk, fogadják szíves udvözlötünket.

IDEGENEK NEVSORA.

- Július 3. -

Fehér Kereszt szálloda: Gerenday László vasuti vállalkozó képviselő, Budapest. Móró Király szálloda: Faragó Imre bérlő, Kovácsbáza. Istvánfy Béla birtokos, Szemlak. Heimann Mihályné regalebérőné, Dombiratos. Vass N. segédjegyző, Almás-Kamarás. Vasuti szálloda: Prekup Ágoston tanító, Sópatak.

Felviös szerkeszto. Vass Geza.

NYILTTÉR.*

Ma szerdán, július hó 4-én, kedvezőtlen idő esetén holnap csütörtökön

Advertisement for Dobránszky Márton diszes kert-helyiségében a 33. gyalogezred zenekara HANGVERSENYT rendez.

uj és válogatott műsorral, melyből kiemelendő: Sextett és vége a „Lucia de Lammermoor” című operából. Ábránd „A cigánybaró” cz. operettből. - „Sei nicht hós” dal az „Obersteiger” cz. operettből, valamint egy új, Kafka benevezető ur által összeállított egyveleg, melyben a legújabb és a legkedveltebb zenedarabok egyesítve vannak. Az oly nagy tetszésnek örvendő „Schlittenpost”, című senemí szintén előadásra kerül.

Kitünö ételekről, tisztán kezelt és jégbe-hűtött italokról, valamint pontos és jutányos szolgálatról legjobban gondoskodva van, miért is számos látogatásért esd

kiváló tisztelettel:

Dobránszky Márton, vendéglős.

Havi bérlet a la carte 20% engedménnyel mindenkor szívesen fogadtatnak el.

* Az ezen rovat alatt közöltékekért nem vállal felelősséget a szerk.

509 | 1894. k. h.

Hirdetmény.

A városi törvényhatósági bizottság... 1886. sz. a. alkotott és a nagyméltósági m. kir. Belügyminiszterium... Hirdetmény a városi törvényhatósági bizottság 15056/484 1886. sz. a. alkotott és a nagyméltósági m. kir. Belügyminiszterium 67890/326. sz. a. kelt intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján felhivatik a város közönsége, hogy a kertekben különösen almafában tenyészni szokott vértetűről mutatkozáskor azonnal jelentést tegyenek. Egyidejűleg a vértetű (Schuron Pira lan-gera) rövid ismertetése és irtásának módja, a nagyméltósági m. kir. földmívelésügyi m. kir. Miniszterium 1295/III. 1893. és a nagyméltósági m. kir. Belügyminiszterium 14968/385. számú intézményével leküldött utasítás alapján a következőkben közöltetik. A vértetű könnyen észrevehető, mert hátát és testének végét fehér gyapjuszzerű pehely bo-

ritja, és a vékony faágaknak a föld felé eső részére nagyobb számban össze csoportosul, miáltal szembeötölni fehéret képez.

Meglepett fiatalabb csemetek, és alsó galylyak fertőtlenítésére 150 gramm zöld szappan, 200 köbczentiméter kozma szesz és 9 gram carbolsav, annyi vízben oldatik fel, hogy az egész egy liter nyit tegyen ki, az egészet azután még 4 liter vízzel felhigítjuk, mely keverékkel a galylyak és csemeteknek a rovar által ellepett részei gondosan bekenendők. Meglepett öregfák petroleummal, fiatalabb fák pedig 3 rész petroleummal és 1 rész vízből álló keverékkel jól beecsetelendők.

Miután a vértetű a gyümölcsfák gyökerin teled át, a meglepett fa körül a föld a fa felső gyökeréig felásandó oltatlan tört mésszel behintendő és földdel ismét betakarandó.

Oltó galylyának más községg határából vagy

a nyugot-európai állomásokból való behozatala szigoruan tiltatott. Erről a közönségg azzal értesitem, hogy a mennyiben a vértetű irtása nem észleltetik, az hivatalból fog az illető fatulajdonos terhére teljesíteni, s azonfelül 2 frttól 50 frtig terjedhető pénzbírsággal büntettetni.

Arad, 1894. június hó 23-án.

Sarlot, főkapitány.

231 | 894. g. sz. u.

1-*

HIRDETMEY.

A városi színház-épület déli bérházának 1-ső emeleti 3. sz. jelenleg Simonyi Lajosné urnó által birt és 6 utca, 1 elő, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. é. május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbérvétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni

Arad, 1894. május 25.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi május hó 1-től.

Budapest-Arad.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Budapest, Szolnok, Csaba, Kétegyháza, Lőkősháza, Kurtics, Sofronya, ARAD érkezik.

Arad-Budapest.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Arad, Sofronya, Kurtics, Lőkősháza, Kétegyháza, Csaba, Szolnok, BUDAPEST érkezik.

Erdély felé.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Arad, Glogovács, Gyorok, Paulis, Radna-Lippa, Konop, Berzova, Tótvár, Soborsin, Piski, Gyulafehvár, Tövis érkezik.

Erdély felől.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Tövis, Gyulafehvár, Piski, Soborsin, Tótvár, Berzova, Konop, Radna-Lippa, Paulis, Gyorok, Glogovács, ARAD érkezik.

Arad-Csaba-Nagyvárad.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Arad, Sofronya, Kurtics, Lőkősháza, Kétegyháza, Kigyós, Csaba, NAGYVÁRAD érkezik.

Nagyvárad-Csaba-Arad.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Nagyvárad, Csaba, Kigyós, Kétegyháza, Lőkősháza, Kurtics, Sofronya, ARAD érkezik.

Arad-Temesvár.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Arad, Uj-Arad, Németságh, Vinga, Orozifalva, Mercuzfalva, Szt.-András, TEMESVÁR érkezik.

Temesvár-Arad.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Temesvár, Szt.-András, Mercuzfalva, Orozifalva, Vinga, Németságh, Uj-Arad, ARAD érkezik.

Uj-Szt.-Anna-Kétegyháza.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Uj-Szt.-Anna, Simánd, Kisjenő-Erdőhegy, Székudvar, Sikló, Ottlaka, Elek, KÉTEGYHÁZA érkezik.

Kétegyháza-Uj-Szt.-Anna.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Kétegyháza, Elek, Ottlaka, Sikló, Székudvar, Kisjenő-Erdőhegy, Simánd, UJ-SZT.-ANNA érkezik.

Mezőhegyes-Kétegyháza.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Mezőhegyes, Kamarás-major, Nesze, Kovács-háza, Bánhegyes, M.-Bodzás, Bánkut, KÉTEGYHÁZA érkezik.

Kétegyháza-Mezőhegyes.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Kétegyháza, Bánkut, Megyes-Bodzás, Bánhegyes, Kovács-háza, Nesze, Kamarás-major, MEZŐHEGYES érkezik.

Arad-Szeged.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Arad, Szt.-Tamás, Pécska, Battonya, Tompa, Mezőhegyes, Csanád-Palota, Nagylak, Apátfalva, Makó, Kis-Zombor, SZEGED érkezik.

Szeged-Arad.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Szeged, Kis-Zombor, Makó, Apátfalva, Nagylak, Csanád-Palota, Mezőhegyes, Tompa, Battonya, Pécska, Szt.-Tamás, ARAD érkezik.

Arad-Gurahonoz.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Arad, Ötvöses, Zimánd-Ujfalu, Uj-Szt-Anna, Világos, Muszka-Magyarád, Pankota, Apatelekek, Borosjenő, Bokszeg-Beél, Boroshebes-Buttyin, Almás-Alosill, GURAHONCZ érkezik.

Gurahonoz-Arad.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Gurahonoz, Almás-Alosill, Boroshebes-Buttyin, Bokszeg-Beél, Borosjenő, Apatelekek, Pankota, Muszka-Magyarád, Világos, Uj-Szt-Anna, Zimánd-Ujfalu, Ötvöses, ARAD érkezik.

Borosjenő-CsERMŐ.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include Borosjenő, CsERMŐ érkezik.

CsERMŐ-Borosjenő.

Table with columns: Station, Direction, Time. Rows include CsERMŐ, Borosjenő érkezik.

Rizs-eladás.

Gróf Karátsonyi Jenő tulajdonát képező temes-topolyai rizstelep intézősége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyarországon termelt rizs, mely **kitűnő minősége** folytán több kiállításon a kül- és belföldi rizsekkel szemben versenyképessége miatt mindig a **legelső díjakkal lett kitüntetve**, ezentul **leszállított árak mellett adatik el, és pedig:**

Az I. osztályu 20 forint
A II. „ 16 forint
A III. „ 10 forintjával métermázsáját szá-

mitva, a dettai vasut-állomáshoz franco szállítva.

5 kilogrammos postacsomagokban a vételárnak előleges beküldése mellett franco postával **az I. osztályu 1 frt 50 krért, a második osztályu 1 frt 30 krért, a III. osztályu 1 forintért.** Postai utánvét mellett minden 5 kilogrammos csomag 6 krajzárral drágább.

Megrendeléseket elfogad:

Gróf Karátsonyi Jenő

temes-topolyai rizstelep intézősége Temes-Topolyán
u. p. Denta, vasuti állomás Denta.

646 I—3

ad. 324 | 894. sz.

643 I—1

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak f. évi április hó 11-én kelt 1139 | V. 2. sz. rendeletével 40 drb fixpontkő szállítása céljából f. évi **július 12-én d. o. 9 órakor** az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Tököl-tér 5a. sz.) zárt ajánlati nyilvános versenyárgyalás fog tartatni.

Az ide vonatkozó feltételek, rajz- és alkuegyezmény tervezete nevezett folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Arad, 1894. évi június 30-án.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az Arad-városi választókörletben az országgyűlési képviselő választóknak a f. évben kiigazított és a jövő 1895. évben érvényes bírándó ideiglenes névjegyzéke **1894. évi július 5-től 25-éig bezárólag** a városház tanácstermében közzeszlére kitétetik.

Az ideiglenes névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 44. és 45. §-aiban előírt módon írásban benyújtandó felszólalások f. évi július 5-étől 15-éig, az ezekre szintén írásban teendő észrevételek pedig **f. évi július 16-ától 25-éig** Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalánál fogadtatnak el.

Arad, 1894. június hó 15-én.

Szalóc Gyula s. k.

polgármester, közp. választ. elnök.

Előjegyzés szőlőoltványokra.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minisztérium ellenőrzése alatt álló országos szőlőoltvány telep részvénytársaság azon célból, hogy a szőlőbirtokosságának szőlőoltvány szükségletét a kívántató fajokban és mennyiségben fajtisztán biztosíthassa, az **1895. év tavaszán készitendő** szőlőoltványokra, már most előjegyzést nyit.

Az előjegyzési határidő 1894. auguszt. 15. Az előjegyzett oltványok az előjegyzés sorrendje szerint **teljes mennyiségben** fognak kiszolgáltatni.

Az előjegyzés módja és feltételei tárgyában bővebb felvilágosítással készségesen szolgál alulírt igazgatóság. 605 2--5

Országos szőlőoltványtelep részvénytársaság
Arad-Baraczkán.

Ménés, u. p. Gyorok, Aradmegye.

87 | 894. k. h.

Hirdetmény.

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelésének megkeresése alapján értesitem a vállalkozókat, mezőgazdasággal foglalkozó birtokosokat, hűrlöket gazdasági szövetkezeteket, hogy a hadsereg részére elvállalt természetmennyek szállítása körül az illető szállítók és vállalkozók a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Mindazon községek, termelők, mezőgazdasági szövetkezetek, kik a saját természetmennyeket szállítják, illetve a kik a saját erőikkel termett cikkek szállítására vállalkoznak, biztosítékot, vagy bánompénzt letenni nem tartoznak.

Utazó és kézi kofferok.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt községeknek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választéku divat újdonságainkat voylok, franzia batiztok, szatínok és delainokban, melyeket **olcsóbban mint bárhol**

árusítunk el.

Nemkülönbön ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányu vásznak, olifonok, csanavász, celuvát és asztalneműkben.

Midőn az eddig irányunkban tanusított b. pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
 a „kék golyó“-hoz.

Nap- és esőernyők.

Nemez és szalmakalapok.

Czerna és selyemkezőjük harisnyák és nyakkendők.

2. A községek, termelőknek és gazdasági szövetkezeteknek, tekintettel a szállítvány minőségére és árára, mindenkor előny adatik.

3. Az eladásnál, a beszerzendő áru egy részének szállítására is tehető ajánlatok egész 100 métermázsáig.

4. Minden termelőnek, mezőgazdálkodónak szabadságában áll a szállításra vonatkozó felhívás közzététele előtt ajánlatot tenni a hadtestparancsnoksághoz, ahonnan azok a hadtestparancsnokságnak külön véleményével a közös hadügyminisztériumhoz felterjesztetnek.

5. Mindazon termelők, kik megbízhatóságuknál fogva ismertek, jogosultak a takarmányok szállításánál egész 15 lóra való anyagnak beszerzéséig az illető katonai csapattal általánosságban szerződni s annak szállítását vállalni

6. A takarmányművek szállításánál a kikötött határidők, a mennyiben azt egyes helyi érdekek úgy kívánják és a mennyiben az által sem a kincstár érdeke, sem pedig az áru értéke nem szenved, esetleg meghosszabbíthatók.

A netáni differenciák kiegyenlítése céljából, melyek a szállító és megrendelő között felmerülnek, választott bíróság alakítatik. Az ily választott bíróság 4 tagból áll, fele részben a vállalkozó, fele részben a katonai kincstár részéről.

Végül értesitem az érdekelteket, hogy mindazon felvilágosításokat, melyek a szállításra, vállalkozásra vonatkoznak, a cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelésége megadja.

Arad, 1894. június 21-én.

Sarlot,
 főkapitány.

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas

mész-szörp

Grimault és Társa gyógyszerészekről,

Párisban.

149 11—12

A makacs köhögés, hurut, számarhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő tüdősorvadásnál csodálatraméltó hatása van. Enyhíti a gyötrő köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást.

Ügyelni kell a Grimault & Co. védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török József gyógyszerárában.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ czimzett gyógyszerárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

Aradvármegye alispánjától.

7077 | 894.

645 I—2

Pályázat.

A nagyhalmágyi járási főszolgabírói hivatalánál egy **járás irnoki állás** megüresedvén, arra ezennel pályázat nyitattik.

Az irnoki állás javadalmazása 500 frt fizetés és 50 frt lakbér, a pályázati kérvények, melyek az 1883. I. t.-cz. 19. §-ban meghatározott képesítést, valamint az eddigi szolgálatot igazoló okmányokkal felszerelendők, **f. évi július 25-ig bezárólag** a vármegye főispánja, Meltóságos Fábrián László urhoz nyújtandók be. A megfelelő képesítéssel bíró alisztek ezen állásra az 1873. II. t.-cz. 5. §-a értelmében előnnyel bírnak.

Arad, 1894. június 30-án.

Szathmáry Gyula,
 alispán.